

Järvenpään kaupungin työterveyshuollon palvelut

Sisällys

1.	Tietoja hankintayksiköstä	4
2.	Hankinnan tausta	4
3.	Hankinnan kohde ja tavoite	4
4.	Työterveydenhuollon palvelun sisältö	5
5.	Tilaajan työterveyshuollon tavoitteet	5
5.1	Yleiset tavoitteet	5
5.2	Talouteen liittyvät tavoitteet	6
5.3	Sähköisten palvelujen lisäämisen tavoitteet	6
5.4	Ennaltaehkäisevät toimintamallit	6
6.	Yritysten työterveyshuollon tavoitteet	6
7.	Lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1)	7
7.1	Työterveyshuollon vuosittain päivitettävä toimintasuunnitelma	7
7.2	Työpaikkaselvitykset ja työpaikkakäynnit	7
7.3	Työkykyä ylläpitävä toiminta	7
7.4	Tietojen antaminen, ohjaus ja neuvonta	8
7.5	Toimenpide-ehdotukset	8
7.6	Työterveyshuollon yhteistyö	8
7.7	Terveydentilan ja työkyvyn seuranta sekä arviointi	8
7.7.1	Terveystarkastukset	8
7.7.2	Työyhteisötyö	9
7.7.3	Kuntoutustarpeen arviointi, ohjaus ja seuranta	9
7.7.4	Rokotukset	10
7.7.5	Ensiapuvalmiuden ylläpito	10
7.7.6	Päihdeohjelma	10
7.7.7	Aktiivisen tuen toimintamalli	10
8.	Työterveyspainotteinen sairaanhoito (KL 2)	10
9.	Muut työterveyshuollon palvelut: kriisihoito	10
10.	Palvelun toteuttaminen	10
11.	Työterveyshuollon palvelun saatavuus	11
11.1	Sijaintivaatimus	11
11.2	Yleiset vaatimukset saatavuudesta	11
12.	Hoidon porrastus ja hoidon tarpeen arviointi	11

13.	Palvelun vasteajat	11
14.	Kumppanuus ja raportointi	12
14.1	Kumppanuuden keskeiset tavoitteet	12
14.2	Kumppanuuden toteuttaminen	12
14.3	Tavoitteiden toteutumisen seuraaminen	12
14.4	Palveluntuottajan raportointi	13
15.	Kelan korvaukset	13
16.	Laboratorio- ja kuvantamispalvelut	14
17.	Potilastietojen käsittely	14
18.	Palvelua tuottavalle henkilöstölle asetettavat vaatimukset	14
18.1	Yleiset vaatimukset	14
18.2	Vaatimukset työterveyslääkäreille	14
18.3	Vaatimukset työterveyshoitajille	14
18.4	Vaatimukset asiakasvastaavalle	15
18.5	Vaatimukset muille työterveyshuollon asiantuntijoille	15
18.6	Vaatimukset työterveyshuoltotiimille	15

1. Tietoja hankintayksiköstä

Hankinnan toteuttaa Järvenpään kaupunki. Hankinta toteutetaan Järvenpään kaupungin ja Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden sekä Järvenpäässä sijaisevien yritysten ja muiden yhteisöjen käyttöön.

2. Hankinnan tausta

Hankinnan kohteena ovat Järvenpään kaupungin henkilöstön työterveyshuollon palvelut ja kunnan järjestämisvastuulle kuuluvat lakisääteiset työterveyshuollon palvelut. Lisäksi hankinnan kohteena ovat Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvien Mestaritoiminta Oy:n, Järvenpään Mestariasunnot Oy:n ja "Ateriapalvelu" Oy:n, perustettava yhtiö (nimi täsmentyy) työterveyshuollon palvelut.

Tilaajan tarkoituksena on löytää yksi palveluntuottaja vastaamaan työterveyshuollon palvelun tuottamisesta edellä mainituille tahoille. Palvelun luonteen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että palvelu hankitaan kokonaisuudessaan yhdeltä palvelun tarjoajalta. Hankintasopimus solmitaan tämän tarjouskilpailun voittajan kanssa.

Työterveyshuollon palveluiden tuotannon nykytila on kuvattu tarjouspyynnön liitteissä 1B "Toimintaympäristön kuvaus".

Järvenpää työterveyshuollon palveluksessa on työskennellyt kahdeksan työntekijää, joista 2 on työterveyslääkäriä, 3 työterveyshoitajaa, 1 työterveysfysioterapeutti ja 2 työterveyssihteeriä.

Yksittäisiä työntekijöitä Järvenpään kaupungin palveluksesta saattaa siirtyä tarjouskilpailun perusteella liikkeenluovutuksen periaattein uuden kilpailutetun toimittajan palvelukseen. Pääosin henkilöstö sijoittuu toisiin tehtäviin.

3. Hankinnan kohde ja tavoite

Hankinnan kohteena ovat:

- 1) Työterveyshuollon palveluiden tuottaminen Järvenpään kaupungin henkilöstölle
- 2) Työterveyshuollon palveluiden tuottaminen Järvenpään kaupungin omistamille yhtiöille, joita ovat sopimuskauden alkaessa Mestaritoiminta Oy, Järvenpään Mestariasunnot Oy ja "Ateriapalvelu" Oy (nimi täsmentyy).

Tässä asiakirjassa Järvenpään kaupungista käytetään nimitystä "kaupunki" ja Järvenpään kaupungin omistamista yhtiöistä "konserniyhtiöt".

Lisäksi hankinnan kohteena on

- 3) Järvenpään kaupungin järjestämisvastuulla olevien kunnan alueella toimivien yritysten, maatalousyrittäjien, omaa työtä tekevien, vammaisten henkilöiden henkilökohtaiset avustajat, yhdistysten ja muiden julkisten ja yksityisten organisaatioiden työterveyshuollon palvelujen tuottaminen kunnan lakisääteisen järjestämisvastuun edellyttämällä tavalla.

Edellä olevat yksityiset ja yhteisöt jatkossa "yritykset".

Yritysten palveluun ei sovelleta tämän liitteen kohtia 5, (Tilaajan tavoitteet), 7.3 (Työkykyä ylläpitävä toiminta), 7.7 (Terveystilan ja työkyvyn seuranta ja arviointi), 8 (Työterveyspainotteinen sairaanhoito), ja 16.6 (Vaatimukset tiimille), muutoin kuin siltä osin, kuin kyse on lakisääteisen tasoisesta palvelusta.

Kunnan järjestämisvastuun piiriin kuuluvat yritykset päättävät itsenäisesti työterveyshuollon palvelujen tuottajastaan, joten ne voivat hankkia palvelut joko valittavalta toimittajalta tai muulta palveluntuottajalta.

Hankintasopimukseen ei sisälly määräostovelvoitetta. Tilaaja ja yritykset hankkivat palveluja työterveyshuollon toimintasuunnitelmissa määritellysti vuosittain.

Palveluntuottajalla on valmius palvelun aloittamiseen 1.9.2017.

4. Työterveydenhuollon palvelun sisältö

Työterveyshuollon palveluilla tarkoitetaan tässä tarjouskilpailussa kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010), työterveyshuoltolaissa (1383/2001), (valtionneuvoston asetuksessa (708/2013) hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden koulutuksesta sekä muualla lainsäädännössä tarkoitettuja työterveyspalveluja.

Työnantajan on järjestettävä lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto, joka tarkoittaa esimerkiksi työpaikkaselvityksiä, työperäisten terveysvaarojen ja haittojen sekä työntekijän terveydentilan selvittämistä (Kelan korvausluokka 1). Työnantaja voi lisäksi järjestää työterveyshuoltona sairaanhoitopalveluita henkilöstölleen (Kelan korvausluokka 2). Työterveyshuoltolain mukaan kunnan on järjestettävä alueellaan toimiville yrittäjille ja muille omaa työtä tekeville lakisääteiset eli ennaltaehkäisevät työterveyshuollon palvelut.

Palveluntuottajan toteuttamissa työterveyshuollon palveluissa tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa sosiaali- ja terveysalan lainsäädäntöä, laissa yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) säädettyä, sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Työterveyslaitoksen, sekä muiden toimivaltaisten viranomaisten ohjeistuksia ja suosituksia. Työterveyshuollon toiminnan toteutuksessa tulee noudattaa hyvää työterveyshuoltokäytäntöä. Lisäksi palveluntuottajalta edellytetään riittävää erityisosaamista työyhteisöjen työhyvinvoinnin kehittämisessä, mielenterveys sairauksien hoidosta, sisäympäristöongelmien ratkaisemisessa ja hyvää yhteistyötaitoa. Palveluntuottajan on huomioitava toiminnassa EU:n tietosuoja-asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (eu) 2016/679) vaatimukset sen tullessa voimaan.

Palveluntuottajalla on ajantasainen hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattava kirjallinen laatujärjestelmä, jossa työterveyshuollon prosessit ja toiminta on kuvattu.

Työterveyshuollon tehtävänä on yhdessä työnantajan ja työntekijöiden kanssa luoda tilaajan organisaatioon terveellinen ja turvallinen työympäristö sekä hyvin toimiva työyhteisö, joka tukee työntekijöiden työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa. Tärkeitä tavoitteita ovat työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen ja työkyvyn uhan varhainen havaitseminen ja tukitoimenpiteiden käynnistäminen tarvittaessa. Tuloksena on työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien väheneminen, työn ja työympäristön terveellisyys ja turvallisuus, työntekijöiden terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn lisääntyminen työuran eri vaiheissa sekä asiallinen ja tuottava työyhteisön toiminta.

Työterveyshuollon palvelut perustuvat työpaikalle tehtävään toimintasuunnitelmaan, jonka laatimiseen ja vuosittaiseen tarkistamiseen työterveyshuollon palveluntuottajan tulee osallistua yhdessä työnantajan ja työntekijöiden edustajien kanssa. Työterveyshuollon tulee olla jatkuvaa toimintaa, johon sisältyy työterveysyhteistyö tiiviissä kumppanuudessa työnantajan kanssa, työpaikan tarpeiden arviointi, toiminnan suunnittelu, varsinainen toiminta vaikutusten aikaansaamiseksi, seuranta ja arviointi sekä laadun jatkuva kehittäminen ja parantaminen. Tilaaja ja palveluntuottaja keskittyvät tilaajan organisaation kannalta keskeisiin osa-alueisiin palvelutoiminnan onnistumisen varmistamiseksi.

5. Tilaajan työterveyshuollon tavoitteet

5.1 Yleiset tavoitteet

Tilaajan tavoitteena on, että sen palveluksessa työskentelevien työntekijöiden työympäristö, työ ja työyhteisö ovat terveellisiä ja turvallisia. Työterveyshuollon tehtävänä on tilaajan kumppanina varmistaa osaltaan edellä mainitut asiat. Tähän kuuluu työhön liittyvien terveysvaarojen ja -haittojen tunnistaminen

ja ehkäisy. Työterveyshuollon tehtävänä on myös työssä esiintyvien vaarojen ja haittojen terveydellisten merkitysten arviointi.

Tilaaajan tavoitteena on, että työterveyshuollon toiminta tukee työntekijän terveyden ja työ- ja toimintakyvyn ylläpitämistä, edistämistä ja seuranta työuran eri vaiheissa. Tilaaajan tavoitteena on työssäolopäivien lisääntyminen ja vastaavasti sairauspoissaolojen väheneminen.

Palveluntuottajalla tulee olla palveluohjaus, joka ohjaa tilaaajan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen mukaiseen työterveyshuoltopalvelujen käyttöön.

5.2 Talouteen liittyvät tavoitteet

Tilaaajan tarkoituksena on, että palvelun kustannusrakenne tukee palvelun kokonaistavoitteita. Tarkoituksena on, että kokonaiskustannukset jakaantuvat lakisääteiden ennaltaehkäisevän työterveyshuollon

(KL 1) ja työterveyspainotteisen sairaanhoidon (KL 2) kesken siten, että työterveyspainotteinen sairaanhoito (KL 2) muodostaa enintään 40 % osuuden kokonaiskustannuksista.

Tilaaaja edellyttää, että laboratorio- ja kuvantamistutkimusten määrä ja osuus kustannuksista eivät nouse nykytasoa korkeammaksi ilman tilaaajan etukäteen antamaa hyväksyntää. Nykytasolla tarkoitetaan sopimuksen solmimista edeltävän vuoden toteutunutta tasoa.

Tilaaaja ja palveluntuottaja seuraavat talouteen liittyvien tavoitteiden toteutumista osana palvelutoiminnan kumppanuutta ja raportointia. Mikäli seurannan perusteella edellä olevat tavoitteet eivät ole toteutumassa, tekee palveluntuottaja tilaajalle ehdotuksen palveluun sisältyvistä toimenpiteistä, joilla tavoitteisiin päästään.

5.3 Sähköisten palvelujen lisäämisen tavoitteet

Tilaaajan tavoitteena on, että työterveyshuoltoyhteistyössä hyödynnetään verkkopalvelua monipuolisesti mm. reseptien uusiminen, nettiajanvaraus sekä etävastaanotto. Sähköisiin palveluihin kuuluu myös sähköisen terveystarkastuksen ensisijaisuuden periaate. Tilaaajan tavoitteena on saada työterveyshuoltotoiminnan laadun arvioinnin raportit sähköisesti.

5.4 Ennaltaehkäisevät toimintamallit

Tilaaajalla on käytössään työkyvyttömyyden ennaltaehkäisemiseen tähtääviä toimintamalleja, joiden avulla pyritään varmistamaan työssä selviytyminen työuran eri vaiheissa. Toimintamallien avulla varmistetaan eri osapuolten roolit, tehtävät ja vastuut. Palveluntuottaja sitoutuu toimintamallien mukaiseen toimintaan sekä niiden kehittämiseen yhdessä tilaajan kanssa. Toimintamalleja ovat mm.:

- Aktiivisen tuen toimintamalli ja Uusi työ -prosessi
- Sairauspoissaolo-ohjeet
- Korvaavan työn malli
- Päihdeohjelma
- Ikäohjelma
- Häirinnän tai muun epäasiallisen kohtelun käsittelymalli
- Henkilöstösopimus

6. Yritysten työterveyshuollon tavoitteet

Yksityisten yritysten lakisääteisten työterveyspalveluiden tulee jatkua saumattomasti edellisen palveluntuottajan kanssa laaditun työterveyshuollon toimintasuunnitelman pohjalta huomioiden tehdyt työpaikkaselvitykset ja terveystarkastukset.

Työterveyshuollon tavoitteena on yhdessä työnantajan ja työntekijöiden kanssa luoda tilaajan organisaatioon terveellinen ja turvallinen työympäristö sekä hyvin toimiva työyhteisö, joka tukee työntekijöiden työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa. Tärkeitä tavoitteita ovat myös sekä työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen ja työkyvyn uhan varhainen havaitseminen ja tukitoimenpiteiden käynnistäminen tarvittaessa.

Työterveyshuollon palvelut perustuvat työpaikkaselvityksiin ja niiden perusteella tehtävään toimintasuunnitelmaan, jonka laatimiseen ja vuosittaiseen tarkistamiseen työterveyshuollon palveluntuottajan tulee osallistua yhdessä työnantajan ja työntekijöiden edustajien kanssa. Työterveyshuollon tulee olla jatkuvaa toimintaa, johon sisältyy työterveysyhteistyö tiiviissä kumppanuudessa työnantajan kanssa, työpaikan tarpeiden arviointi, toiminnan suunnittelu, varsinainen toiminta vaikutusten aikaansaamiseksi, seuranta ja arviointi sekä laadun jatkuva kehittäminen ja parantaminen. Pienten yritysten (alle 20 työntekijää) työterveyshuoltopalveluita toteutettaessa noudatetaan hyvää työterveyshuoltokäytäntöoppaan mukaista toimintamallia.

7. Lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL 1)

7.1 Työterveyshuollon vuosittain päivitettävä toimintasuunnitelma

Tilaaja ja palveluntuottaja laativat ja päivittävät yhdessä työterveyshuollon toimintasuunnitelman ennen kuin toimintavuosi alkaa. Toimintasuunnitelma tehdään kerran vuodessa, aina kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Laadittu toimintasuunnitelma on pohjana tilaajan ja palveluntuottajan tulevan toiminnan suunnittelulle. Toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet ja niistä aiheutuvat toimenpiteet. Toimintasuunnitelman laadinta toimii tilaajan budjettiin lähtökohtana.

Toimintasuunnitelmaan kirjataan konkreettiset tavoitteet ja määritellään niille mittarit. Toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan valittujen mittareiden perusteella puolivuositain työterveyshuoltotiimin ja tilaajan yhteyshenkilön kesken sekä kerran vuodessa työterveyshuollon ohjausryhmässä.

7.2 Työpaikkaselvitykset ja työpaikkakäynnit

Palveluntuottaja ja tilaaja seuraavat ja arvioivat yhdessä työolojen ja työmenetelmien turvallisuutta ja terveysvaikutuksia valtioneuvoston asetuksen (708/2013) 6 §:n mukaisesti sekä hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattaen.

Työterveyshuollon toiminta työpaikalla perustuu laajaan ja kattavaan työpaikkaselvitykseen. Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto selvittää työn ja työpaikan olosuhteet sekä arvioi niiden terveydellisen merkityksen työntekijöille. Työpaikkaselvityksessä työterveyshuolto arvioi lisäksi muun muassa työn fyysistä ja psykososiaalista kuormitusta, työjärjestelyitä sekä tapaturma- ja väkivaltavaaroja.

Työpaikkaselvitykset tehdään Järvenpään kaupungin osalta sähköisen Wpro -riskien arviointijärjestelmän avulla. Palveluntuottajalla on oltava valmius kyseisen järjestelmän hyödyntämiseen työpaikkaselvityksissä.

Työpaikkaselvityksissä kertynyttä tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.

7.3 Työkykyä ylläpitävä toiminta

Palveluntuottajan tehtävänä on henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen ja edistäminen työuran kaikissa vaiheissa yhteistyössä tilaajan johdon ja yhteistoimintaorganisaatioiden kanssa.

Palveluntuottajalla tulee olla ns. masennuksen hoitopolku. Palveluntuottajan tehtävänä on masennuksen varhainen tunnistaminen ja hoito ja hoitoon ohjaus sekä työntekijän työhönpaluun tukeminen.

Osana työkykyä ylläpitävää palvelua järjestetään tarpeen mukaan työterveyspsykologin konsultaatiot työterveyslääkärin tai työterveyshoitajan läheteellä:

- 1–5 käyntiä / työntekijän tarpeen mukaisesti
- Työfysioterapeutin palvelut 1–5 käyntiä

7.4 Tietojen antaminen, ohjaus ja neuvonta

Palveluntuottaja antaa asianmukaiset tiedot ja neuvonnan ryhmätasolla henkilökunnalle, johdolle, esimiehille ja työsuojelutoimikunnassa työhön, työympäristöön ja elintapoihin liittyvistä terveyttä uhkaavista ja edistävistä tekijöistä.

Palveluntuottaja toteuttaa ohjausta ja neuvontaa terveystarkastusten ja muiden henkilökohtaisten tapaamisten sekä työpaikkaselvityksen yhteydessä tai erikseen suunniteltavissa ryhmätilaisuuksissa. Ohjaus ja neuvonta sisältää vähintään:

- sähköposti-, puhelin ja paperikonsultaation
- A-todistukset ja lääkärinlausunto B

7.5 Toimenpide-ehdotukset

Palveluntuottaja tekee työpaikkaselvitysten, työpaikkakäyntien ja terveystarkastusten perusteella tilaajalle konkreettisia toimenpide-ehdotuksia toimista työolojen parantamiseksi ja työkyvyn edistämiseksi sekä tarvittaessa työn sopeuttamisessa työntekijän edellytyksiin.

7.6 Työterveyshuollon yhteistyö

Palveluntuottaja tekee palveluun liittyen yhteistyötä etenkin muun terveydenhuollon, työvoimahallinnon, Kelan, sosiaalihuollon sekä työsuojeluviranomaisten kanssa. Palveluntuottajalla on valmius osallistua tarvittaviin yhteistyöryhmiin.

7.7 Terveystilan ja työkyvyn seuranta sekä arviointi

7.7.1 Terveystarkastukset

Työhöntulotarkastukset

- Työhöntulotarkastus toteutetaan erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä perustuen työpaikkaselvityksessä havaittuihin riski- ja kuormitustekijöihin (alkutarkastus)
- Työhöntulotarkastus toteutetaan esimiestehtäviin tuleville
- Lisäksi esimies voi tarvittaessa lähettää työntekijän työhöntulotarkastukseen.

Työhöntulotarkastuksen sisältö tarkennetaan toimintasuunnitelmassa. Tarkastukseen kuuluu vähintään:

- työterveyshoitajan haastattelu ja tarveharkinnan mukaan
- verenpaine, pulssi
- paino, pituus (BMI), vyötärön ympärys
- kuulo tarvittaessa
- PVK, lipidit ja verensokeri tarvittaessa
- mikrospirometria mm. tupakoitsijoille, tarvittaessa spirometria l. keuhkojen toimintakoe
- audit-, työkykyindeksi- ja diabetesriskikyselyt
- tarvittaessa työterveyslääkärin, työpsykologin ja/tai työfysioterapeutin tarkastus
- rokotusten tarkistaminen työhön liittyvien riskien arvioinnin perusteella, esim. hoitotyö B-hepatiitti ja punkkirokote maastossa työskenteleville työntekijöille, tet-d tehoste

- terveyden seurantatarkastukset, tarkoituksena on työntekijän terveydentilan arviointi, terveysriskien havaitseminen ja ohjaus oman terveyden ja kunnon ylläpitämiseen.

Lakisääteiset seurantatarkastukset

- Palveluntuottaja toteuttaa lakisääteiset terveyden seurantatarkastukset (3–5 vuoden välein) alkutarkastuksen jälkeen.
- Tarkastusten kohteena ovat henkilöt, jotka työskentelevät erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavia tekijöitä sisältävässä työssä. Tarkastuksen sisältö on sama kuin työhöntulotarkastuksessa ja päähuomio on koetussa työkyvyssä, työhön liittyvässä oireilussa. Tarkastukset liitetään mahdollisuuksien mukaan muihin mainittuihin terveyden seurantatarkastuksiin.

Ikäryhmätarkastukset

- Ikäryhmätarkastuksissa kohteena ovat 42-, 52- ja 60-vuotiaat työntekijät.

Osatyökykyisen työntekijän työkyvyn edistäminen

- Työntekijän työkyvyn edistämisen tarkoituksena on sairauden, vian tai vamman vuoksi osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen seuranta ja edistäminen. Tehtävää toteutetaan tarpeen ilmetessä ja tarkastuksen sisältö määräytyy yksilöllisesti.
- Palveluntuottaja toteuttaa osatyökykyisen työntekijän pitkän sairausloman tai useiden lyhytaikaisten poissaolojen jälkeen työhönpaluutarkastuksen.

Muut tehtävät

Terveydentilan ja työkyvyn seurantaan sisältyvät lisäksi vähintään seuraavat tehtävät:

- Ergonomia (työtapojen ja työliikkeiden ohjaus ja koulutus) laajasti käsittäen myös kognitiivinen ergonomia)
- Erikoislääkärin tarveharkintainen konsultaatio työkyvyn arvioimiseksi, 1–3 konsultaatiota / työkykyongelma. Hoitovastuu on työterveyslääkärillä sisältäen erikoislääkärin suosittelemat työkyvyn arviointiin liittyvät tutkimukset.
- Varhainen puuttuminen ja tukeminen, aktiivisen tuen toimintamallin soveltaminen ja yhteistyökäytäntöjen luominen, seurantaan ja arviointiin osallistuminen
- Työkykyä uhkaavien tekijöiden varhainen tunnistaminen ja työssä selviytymisen tukeminen yksilöön, työhön, työyhteisöön ja työympäristöön kohdistuvien toimenpitein.

Palveluntuottajan velvollisuutena on toteuttaa Järvenpään kaupungin Aktiivisen tuen toimintamallin mukainen toiminta, liite 1 E *Järvenpään kaupungin aktiivisen tuen toimintamalli*.

Palveluntuottajan velvollisuutena on toteuttaa konserniyhtiöille niiden laatiman Aktiivisen tuen toimintamallin mukainen toiminta, liite 1 F *Konserniyhtiöiden aktiivisen tuen toimintamallit*.

Työfysioterapeutin ja työterveyspsykologin palvelut

Työntekijälle voidaan akuuttiin tarpeeseen kirjoittaa lähete, mikäli toimenpiteellä voidaan vaikuttaa sairausloman pituuteen lyhentävästi:

- Työfysioterapeutin palvelut 1–5 käyntiä / ongelma
- Työterveyspsykologin palvelut 1–5 käyntiä / ongelma

7.7.2 Työyhteistyö

Palveluntuottajan tehtävänä on työyhteisön työhyvinvoinnin seuranta ja tukeminen etenkin työn sujuvuuden ja psykososiaalisten kuormitustekijöiden osalta.

7.7.3 Kuntoutustarpeen arviointi, ohjaus ja seuranta

Palveluntuottajan tehtäviin kuuluu työntekijöiden varhainen kuntoutustarpeen arviointi, ohjaus ja seuranta tarpeen mukaisesti.

7.7.4 Rokotukset

Palveluntuottaja toteuttaa työntekijöille lakisääteiset rokotukset sekä työhön liittyvien riskien arviointiin perustuen muut työssä tarvittavat rokotukset.

7.7.5 Ensiapuvalmiuden ylläpito

Palveluntuottajalla on valmius ensiapuvalmiuden ylläpitoon tarvittaessa. Tilaaja huolehtii toistaiseksi itse työntekijöiden ensiapuopetuksesta.

7.7.6 Päihdeohjelma

Tilaajalla on käytössään päihdeohjelma hoitoonohjausmalleineen, jota noudatetaan palveluntuottajan ja tilaajan yhteistyön pohjana.

7.7.7 Aktiivisen tuen toimintamalli

Tilaajalla on käytössään aktiivisen tuen toimintamalli, jota noudatetaan palveluntuottajan ja tilaajan yhteistyön pohjana.

8. Työterveyspainotteinen sairaanhoito (KL 2)

Työterveyspainotteisen sairaanhoidon tavoitteena on työkyvyn alenemisen ja työkyvyttömyyden vuoksi ennenaikaisen eläköitymisen ennaltaehkäisy sairauksien oikea-aikaisella ja asiantuntevalla hoitamisella. Sairaanhoito auttaa tunnistamaan sekä palauttamaan heikentyneen työ- ja toimintakyvyn työkykyä uhkaavia tekijöitä varhaisessa vaiheessa.

Työterveyshuoltopainotteiseen sairaanhoitoon sisältyy vähintään:

- 1) Työterveyspainotteinen, yleislääkäritasoinen palvelu, myös etävastanotto puhelimitse
- 2) Vastaanottokäynnit työterveyslääkärillä ja työterveyshoitajalla
- 3) Työterveyslääkärin tarvitsemat diagnostiikan ja hoidon kannalta tarpeelliset laboratorio-, ultraääni- ja kuvantamistutkimukset sekä tähytykset (luonnollisten aukkojen kautta, ei paksusuolen eikä ruoansulatuselinten tähytyksiä eikä gynekologisia tutkimuksia)

Työterveyspainotteiden sairaanhoidon laajuus määritellään tarkemmin toimintasuunnitelmassa.

9. Muut työterveyshuollon palvelut: kriisihoito

Palveluun sisältyy kriisihoitopalvelu työntekijöitä kohtaaviin äkillisiin kriiseihin. Palveluntuottaja voi lähettää kriisihoitoon työntekijän, jota on kohdannut äkillinen kriisi esimerkiksi yksityiselämässä. Lähettämisestä on sovittava etukäteen tilaajan nimeämän yhteyshenkilön kanssa.

10. Palvelun toteuttaminen

Palveluntuottajan tulee tarjota osaava, tilaajalle nimetty työterveyshoitaja- ja työterveyslääkärihenkilökunta. Palveluntuottajan tulee huolehtia aktiivisesti henkilöstön osaamisen kehittämisestä ja täydenniskoulutuksesta.

Palveluntuottaja vastaa asiakasrekisterinsä perustamisesta ja ylläpidosta tilaajan ja yritysten toimittamien tietojen perusteella.

Palveluntuottajalla tulee olla ajantasainen, hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattava kirjallinen laatu järjestelmä.

11. Työterveyshuollon palvelun saatavuus

11.1 Sijaintivaatimus

Työterveyshuollon toimipisteen tulee sijaita julkisten liikenneyhteyksien saavutettavissa ja enintään 2 km etäisyydellä Järvenpään rautatieasemasta. Tilaajan työntekijöillä tulee olla oikeus käyttää myös mahdollisia muita palveluntuottajan toimipisteitä.

Laboratoriopalveluiden näytteenotto tapahtuu palveluntuottajan tilaajalle osoittaman työterveyshuollon toimipisteessä Järvenpäässä. Näytteenotto voi työntekijän näin halutessa toteutua myös muussa palveluntuottajan toimipisteessä. Kuvantamispalvelut tulee toteuttaa enintään 15 km etäisyydellä Järvenpään keskustasta.

Sijaintivaatimuksen täyttyminen mitataan Google Maps -karttaohjelmalla autolla kuljettavaa reittiä pitkin.

11.2 Yleiset vaatimukset saatavuudesta

Toimipisteen tilojen on oltava esteettömät.

Toimipisteen tulee olla auki vähintään ma – to klo 8 – 16 ja perjantaisin klo 8 – 15. Mahdollisista iltajoista ei ole mahdollista periä lisäkorvausta.

Puhelinajanvaraus, hoidontarpeenarviointi ja neuvonta tulee toimia jokaisena arkipäivänä vähintään seuraavasti: ma – to klo 8 – 16 ja pe klo 8 – 15. Ajanvarauksen ja palveluohjauksen työterveyshuoltoon tulee olla mahdollista puhelimitse ja verkkopalveluna internetin välityksellä.

Palveluntuottaja on velvollinen kalustamaan toimitilat asianmukaisesti ja järjestämään palvelujen tuottamiseen tarvittavat välineet ja varusteet.

Vastaanotto-, toimisto- ja toimenpidetilojen sekä välineiden ja varusteiden on täytettävä hyvän työterveyshuoltokäytännön ja yleislääkäritasoisien sairaanhoidon vaatimukset.

12. Hoidon porrastus ja hoidon tarpeen arviointi

Palveluntuottajan tulee toimia kansallisen ja alueellisen hoidon tarpeen arvion ja hoidon porrastuksen periaatteiden mukaisesti tiiviissä yhteistyössä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja kuntoutuksen kanssa.

Työterveyslääkärille ohjaututaan aina hoidon- ja palvelutarpeen arvioinnin kautta. Työntekijöillä itsellään ei ole vapaata mahdollisuutta tilata lääkäriaikoja. Tilaaja ja palveluntuottaja sopivat tarkemmin, miten lähtökohta huomioidaan verkossa tapahtuvassa ajanvarauksessa.

Hoidon- ja palvelutarpeen arviointi ja siihen liittyvät käytännön seikat määritellään toimintasuunnitelmissa. Hoidon tarpeen arvioinnissa otetaan huomioon organisaation sairauspoissaolokäytännöt ja ohjeistukset, kuten ohjaaminen esimiehen myöntämiin sairauspoissaolopäivien käyttämiseen.

13. Palvelun vasteajat

Mikäli työterveyden ammattihenkilön arvioon perustuva asiakkaan hoidon tarve edellyttää, on terveydenhoitajan, työterveyshoitajan, sairaanhoitajan, työterveyslääkärin tai yleislääkärin antaman akuutin sairaanhoidon tapahduttava saman päivän aikana, mikäli asiakas on varannut ajan ennen klo 10.

Asiakkaan tehdessä varauksen arkisin klo 10:n jälkeen, on työterveyshuollon ammattihenkilön, tarvittaessa työterveyslääkärin, vastaanotolle päästävä viimeistään seuraavana arkipäivänä asiakkaan hoidon tarpeen arvioinnin niin edellyttäessä.

Kiireettömissä tilanteissa työterveyshoitajan tai -lääkärin vastaanotolle (sisältää myös työkyvyn arvioinnin) on päästävä viikon kuluessa.

Akuuteissa työterveyttä vaarantavissa tilanteissa palveluntuottaja sitoutuu suorittamaan tilannekartoituksen viidessä (5) ja ryhtymään toimenpiteisiin kymmenessä (10) arkipäivässä tilaajan ilmoituksesta.

14. Kumppanuus ja raportointi

14.1 Kumppanuuden keskeiset tavoitteet

Työterveysyhteistyö toteutetaan tiiviissä kumppanuudessa tilaajan kanssa. Kumppanuus merkitsee yhteistä sitoutumista asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Kumppanuudella tarkoitetaan yhteistyötä, joka on tavoitteellista sekä välitöntä ja perustuu keskinäiseen luottamukseen.

Osapuolet toteuttavat yhdessä laadittua toimintasuunnitelmaa, arvioivat omaa toimintaansa sekä kehittävät sitä. Tilaaja ja palveluntuottaja keskittyvät tilaajan organisaation kannalta keskeisiin osa-alueisiin tilaajan saaman palvelun onnistumisen varmistamiseksi.

14.2 Kumppanuuden toteuttaminen

Kumppanuutta toteutetaan säännöllisissä ohjausryhmän kokoontumisissa sekä muissa mahdollisissa työryhmissä mm. yhteistyötoimikunnassa, sisäilmatyöryhmässä, Aluehallintoviraston tarkastuksissa, erilaisissa yhteistyötapaamisissa. Palveluntuottaja nimeää tilaajalle yhteyshenkilön ja yhteystiimin, jonka kanssa toimintaa suunnitellaan ja kehitetään.

Palveluntuottajan vastuulla ja tehtävänä on olla työn ja terveyden välisen suhteen asiantuntija sekä yksilön, esimiehen että työyhteisön näkökulmasta. Yhdessä työpaikkojen kanssa se huolehtii työterveyden ja työkyvyn ylläpitämisestä. Yhteistyön tavoitteena on paras mahdollinen tuki, jonka avulla työntekijän työkyky paranee.

Tilaaja vastaa työpaikan turvallisuustoiminnasta ja tekee päätökset toimenpiteiden toteuttamisesta. Työnantajalla on myös velvollisuus järjestää työterveyshuoltopalvelut henkilöstölleen.

Esimiesten vastuulla on työn perustehtävän määrittely ja tavoitteiden asettaminen, työympäristön turvallisuus ja terveellisyys ja työntekijä osana työyhteisöä.

Työntekijän vastuulla on henkilökohtainen työssä selviytyminen ja oman terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

14.3 Tavoitteiden toteutumisen seuraaminen

Työterveysyksiköllä on oltava hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattava kirjallinen laatujärjestelmä. Työterveyshuoltotoiminnalla on oltava tavoite ja tavoitteet syntyvät työpaikan tarpeista. Tavoitteet

määritellään vuosittain toimintasuunnitelmaan. Työterveyshuoltotoimintaa ja sen vaikuttavuutta voidaan arvioida esim. seuraamalla

- Toimenpiteiden vaikuttavuutta työympäristössä ja työyhteisössä
- Toimintasuunnitelman toteutumista
- Työntekijöiden altistumista, työtapaturmia ja ammattitautia
- Terveystilaa, työkykyä ja sairauspoissaoloja (määrät ja syyt)
- Työterveyshuollon omia toimintatapoja
- Tavoitteiden ja toimenpide-ehdotusten toteutumista
- Asiakastyytyväisyyttä
- Kustannuksia ja niiden jakautumista

14.4 Palveluntuottajan raportointi

Palveluntuottaja raportoi työterveyshuollon palveluiden toteutumisesta ja siihen liittyvistä tekijöistä tilaajalle säännöllisesti kolmen kuukauden välein, jotta tilaaja pystyy seuraamaan palvelutoiminnan toteutumista ja palveluiden laatua. Tilaajalla on aina oikeus niin halutessaan tarkastaa palveluntuottajan palvelutaso.

Palveluntuottaja raportoi toiminnastaan ja osallistuu toiminnan seurantaan sekä arviointiin ilman erillistä korvausta. Raportoitavista asioista ja raportointiajankohdista sovitaan vielä tarkemmin tilaajan ja palveluntuottajan kesken ennen sopimuksen allekirjoittamista. Käytännössä tilaaja ja palveluntuottaja tapaavat ohjausryhmässä kahdesti vuodessa ja lisäksi tarpeen mukaan keskustellakseen työterveyshuollon palveluiden käytöstä ja kustannuksista sekä yhteistyön kehittämistarpeista.

Palveluntuottaja on velvollinen tuottamaan tilaajalle toimintasuunnitelmassa kuvatut raportit sekä osallistumaan toimintasuunnitelmassa kuvattuihin kokouksiin sekä kehittämään palvelua ja sen sisältöä yhteistyössä tilaajan kanssa. Palveluiden kehittämiseen sisältyy esimerkiksi toimintasuunnitelman päivitys yhteistyössä tilaajan kanssa sekä palveluntuottajan edustajan osallistuminen palvelun tuottamiseen sekä kehittämiseen liittyviin info-tilaisuuksiin sekä koulutuksiin.

Palveluntuottajan tulee tarjota tilaajan käyttöön suomenkielinen internet-selaimella käytettävä raportointijärjestelmä. Raportointijärjestelmä täyttää seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- Käyttäjämäärää ei ole rajoitettu
- Järjestelmä on käytettävissä työpäivisin normaaleja huoltokatkoja lukuun ottamatta
- Tilaaja voi ilmoittaa uudet työntekijät työterveyshuoltoon, sekä ilmoittaa päätyvistä työsuhteista.
- Tilaaja voi ilmoittaa työntekijöiden muut kuin työterveyshuollossa määrätty sairausvapaat, jolloin ne tallentuvat automaattisesti palveluntuottajan potilastietojärjestelmään.

Raportointijärjestelmästä on saatavissa raportit vähintään koskien

- 1) palveluiden käyttömääriä palvelulajeittain eriteltyinä,
- 2) palveluiden kustannuksia ja
- 3) vasteaikojen/palvelun saatavuuden toteutuminen

Palveluntuottaja luovuttaa tilaajan pääkäyttäjille käyttäjätunnukset, joilla pääkäyttäjät kirjautuvat järjestelmään.

Palveluntuottaja vastaa myös toimintaansa kohdistuvien muistutusten, valitusten, kanteluiden ja potilasvahinkojen tilastoinnista ja raportoinnista.

15. Kelan korvaukset

Työterveyshuoltotoiminta on järjestettävä niin, että tilaajan on mahdollista saada KELA-korvausta toiminnasta, ellei jonkin erityistehtävän osalta erikseen muuta kirjallisesti sovita. Tilaajan tarkoituksena

JÄRVENPÄÄN KAUPUNGIN TYÖTERVEYSHUOLLON PALVELUT

on palvelu, jossa työnantajalla on mahdollisuus saada täysimääräiset KELA-korvaukset sekä korvausluokassa 1 että korvausluokassa 2, jos palvelu tämän kattaa.

Palveluntuottajan tulee toimittaa työnantajille kunkin tilikauden päättymisestä 1,5 kuukauden kuluessa tiedot työterveyshuollon KELA-korvaushakemuksen laatimiseksi.

16. Laboratorio- ja kuvantamispalvelut

Laboratorio- ja kuvantamispalvelut tulee toteuttaa hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti. Tavoitteena on, että sekä laboratorio- että kuvantamistulokset ovat saatavissa Kanta-palvelussa. Tarvittavat lausunnot ja mahdollinen muu tulosten tulkinta sisältyvät hintaan.

17. Potilastietojen käsittely

Palveluntuottaja vastaa potilastietojärjestelmästä ja muista mahdollisista tietojärjestelmistä sekä niihin liittyvistä kustannuksista.

Potilastietojen käsittelyssä palveluntuottajan tulee noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (99/2001) ja palvelun tilaajan antamia ohjeita ja määräyksiä. Palveluntuottajan henkilökunnalla on lakisääteinen salassapitovelvollisuus. Tietosuojan ja salassapitovaatimusten korostamiseksi palveluntuottajan henkilökunnan edellytetään allekirjoittavan salassapito- ja käyttäjäsitoumuksen ja sitoutuvan sen noudattamiseen. Syntyneisiin asiakirjoihin, niiden säilytykseen ja luovutukseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia, henkilötietolakia ja muita henkilötietojen käsittelyä koskevia säädöksiä sekä palvelun tilaajan antamia ohjeita.

18. Palvelua tuottavalle henkilöstölle asetettavat vaatimukset

18.1 Yleiset vaatimukset

Palveluntuottajalla on riittävät henkilöstöresurssit ja varahenkilöresurssit palveluiden tuottamiseen tilaajalle. Palveluntuottaja vastaa henkilöstönsä riittävästä koulutustasosta (työterveyshuoltolaki 5 §).

Tilaajalle palveluita tuottavalla henkilöstöllä on työterveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukainen lupa ammatinharjoittamiseen. Tilaajalle palveluita tuottava henkilöstö täyttää hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimukset.

Tilaajalle palveluita tuottavalla henkilöstöllä ja varahenkilöstöllä on hyvä suomen kielen taito. Vaatimukset on kuvattu valtioneuvoston asetuksessa 708 /2013 § 12,13,14.

18.2 Vaatimukset työterveyslääkäreille

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle palveluiden tuottamisesta vastaavan työterveyslääkärin ja tämän varahenkilön. Nimetyn työterveyslääkärin ja varahenkilön tulee olla työterveyshuollon erikoislääkäri, jolla on vähintään kahden (2) vuoden työkokemus erikoisalastaan erikoistumisajan jälkeiseltä ajalta. Lisäksi nimetyllä palveluista vastaavalla työterveyslääkärillä ja tämän varahenkilöllä tulee olla hyvä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Työterveyslääkärin ja varahenkilön nimeämisen yhteydessä palveluntuottajan tulee osoittaa, että nimetyt henkilöt täyttävät asetetut vähimmäisvaatimukset.

18.3 Vaatimukset työterveyshoitajille

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle palveluiden tuottamisesta vastaavan työterveyshoitajan ja tämän varahenkilön. Nimetyllä työterveyshoitajalla ja varahenkilöllä tulee olla työterveyshoitajan koulutus, ja vähintään kahden (2) vuoden työkokemus työterveyshoitajan työstä. Lisäksi nimetyllä työterveyshoitajalla ja tämän varahenkilöllä tulee olla hyvä suomen kielen taito.

Työterveyshoitajan ja tämän varahenkilön nimeämisen yhteydessä palveluntuottajan tulee osoittaa, että nimetyt henkilöt täyttävät asetetut vähimmäisvaatimukset.

18.4 Vaatimukset asiakasvastaavalle

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle asiakasvastaavan, joka on tavoitettavissa virka-aikana. Asiakasvastaavalla tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, ja vähintään kahden (2) vuoden työkokemus työterveyspalvelutoiminnasta. Lisäksi asiakasvastaavalla tulee olla hyvä suomen kielen taito.

Asiakasvastaavan nimeämisen yhteydessä palveluntuottajan tulee osoittaa, että nimetty henkilö täyttää asetetut vähimmäisvaatimukset.

18.5 Vaatimukset muille työterveyshuollon asiantuntijoille

Palveluntuottaja nimeää tilaajalle palveluiden tuottamisesta vastaavat muuta ammattilaiset. Nimetyillä henkilöillä tulee olla terveydenhuoltoalan koulutus, ja vähintään kahden (2) vuoden työkokemus työterveyshuollon tehtävistä. Lisäksi nimetyillä henkilöillä tulee olla hyvä suomen kielen taito.

Tiimin jäsenten tulee olla terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaisia Suomessa laillistettuja ja toimimaan oikeutettuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, joilla tulee olla sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) lupa toimia Suomessa.

Muiden työterveyshuollon asiantuntijoiden nimeämisen yhteydessä palveluntuottajan tulee osoittaa, että nimetyt henkilöt täyttävät asetetut vähimmäisvaatimukset.

18.6 Vaatimukset työterveyshuoltotiimille

Palveluntuottaja nimeää tilaajan työterveyshuollon palveluja tuottamaan työterveyshuollon tiimin, jossa on

- 1–3 työterveyslääkärinä, joista vähintään yksi on työterveyshuollon erikoislääkäri ja muut työterveyshuoltoon suuntautuneita yleislääkäreitä,
- 2–3 työterveyshoitajaa,
- työterveyspsykologi,
- työfysioterapeutti ja
- palveluohjaukseen / vastaanottotoimintaan suuntautuneet henkilöt tarpeen mukaan.

Työterveyshuollon erikoislääkäripalvelujen saatavuus on toteuttava vähintään kolmena (3) päivänä viikossa. Erityisesti sisäilmaongelmien ratkaisemiseen ja hallintaan saamiseen tarvittava osaaminen on hoidettava työterveyshuollon erikoislääkärin toimesta.

Lisäksi tiimistä tulee löytyä vähintään seuraavat osaamiset:

- mielenterveysongelmien, kuten masennuksen varhaiseen tunnistamiseen ja hoitoon liittyvä osaaminen
- riittävä työterveyshuoltopainotteinen osaaminen kuntoutustarpeen arviointiin ja ammatilliseen kuntoutuksen järjestämiseen tiimistä tai alihankkijalta
- tarvittaessa kriisihoito-osaamista akuuttien työntekijöitä kohtaavien kriisien tehokkaaseen hoitamiseen tiimistä tai alihankkijalta